

مساوات واقعا اداره در وقتی فایده می کند که طرف بخواهد قبول کند وقتی نخواهد قبول کند هر چه دلیل بیاورد فایده ندارد بلکه اعجاز هم فایده و نتیجه ندارد این پیشنهاد عین جزء پنجم ماده دوم است که می گوید داشتن تصدیق نامه سال سوم تحصیلات متوسطه یا دادن امتحان موادی که برای سه ساله متوسطه معین شده است این را که تصویب کردند برای این بوده است که در نقاطی که مدرسه متوسطه نیست و یک اشخاصی در آنجا هستند که دارای این اندازه معلومات هستند امتحان می دهند و داخل اداره می شوند من ندیدم یک دلیلی ذکر شود که بگویند کسانی که از مدارس ابتدائی بیرون می آیند آیا معلومات کافی دارند؟ فقط همیشه می گویند چون در ولایات مدرسه متوسطه نیست تحصیلات مدارس ابتدائی کافی باشد و من نفهمیدم دلیل داشتن معلومات کافی چه طور می شود نبودن مدرسه متوسطه باشد مثلا ظلم کردن چه ربطی دارد باینکه در ولایات معلومات کافی ندارند شخصی که شش سال بیشتر در مدرسه تحصیل نکرده البته وقتی که از مدرسه بیرون می آید نمی تواند نوشتن را بی غلط بنویسد و نمی تواند یک عبارتی را درست بخواند کافی نیست و این که کمیون آنهمه اصرار دارد برای این است که آن اشخاص معلومات داشته باشند و لااقل از کلاس سوم متوسطه بیرون آمده باشند والا نظر مرکز ولایت نیست بلکه برای این است که معلومات لازمه کار را داشته باشند والا دخول در استخدام دولتی فایده ندارد.

محمود ولی میرزا - مجدداً پیشنهاد را قرائت بفرمائید...

رئیس - رای می گیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه می دانند قیام بفرمایند (عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای حاج شیخ اسدالله شرح ذیل قرائت شد

بنده پیشنهاد می کنم ماده الحاقیه این قسم اصلاح شود در هر معملی که مدرسه متوسطه نباشد برای دخول در ادارات معلومات لازمه خاصه آن ادارات که محل حاجت است باید دارا باشد

شیخ اسدالله معلاتی
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - اگر در این ماده نوشته شود معلومات لازمه کافی خواهد بود و اصلاح بشود خیلی بهتر است لیکن بعد از آنکه یک پیشنهادی محل توجه شد دیگر رای در سایر پیشنهادها گمان نمی کنم لازم باشد و بایستی برگردد بکمیون و در آنجا

اعضای کمیون نظری بکنند و بملاحظه این پیشنهادها یک ماده نوشته شود که حق سایر ولایات هم محفوظ باشد و چون توضیحات خودم را نسبت باین ماده قبلاً دادم زیاد بر این عرضی نمی کنم.

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای حاج شیخ اسدالله را قابل توجه می دانند قیام بفرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد (پیشنهادی از طرف آقای تدین بشرح ذیل خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی دامت شوکته

پیشنهاد می کنم که ماده ذیل بعنوان ماده الحاقیه اضافه شود

ماده الحاقیه - مادام که مدارس متوسطه در ایالات و ولایات تأسیس نشده داوطلبان خدمت رسمی در ادارات ایالات و ولایات تأسیس نشده داوطلبان خدمت رسمی در ادارات ایالات و ولایات فقط باید معلومات لازمه و شرایط اختصاصی مقرر در نظامنامه های مخصوصه اداره مربوطه را دارا باشند.

رئیس - آقای تدین (اجازه)

قلین - با موادی که متوالیاً پیشنهاد شده بنده هم بیک جهاتی مخالف بودم و اجازه هم خواسته بودم ولی نوبت من نرسید بطور اجمال عرض می کنم که اگر ما بخواهیم تخصیص بدهیم مستخدمین ایالات و ولایات را بدرجه منشی گری حالا خواه منشی گری اول باشد یا دوم یک ظلم و تبعیض است زیرا وقتی بر حسب پیشنهاد آقای مدرس فائل بوقفه شدیم این یک تبعیض می شود معنای پیشنهاد آقای شیخ الاسلام این است که از نقطه نظر لیاقت شش سال را که طی کرد بتواند تا زمان تقاعد ترقی کند اگر آقایان یک توجهی باده سوم قانون استخدام بفرمایند معلوم خواهد شد مواد الحاقیه پیشنهادی آقایان بکلی لغو است برای اینکه می گویند علاوه بر شرایط مندرجه در ماده دوم داوطلبان خدمت رسمی هر وزارت خانه باید معلومات لازمه و شرایط اختصاصی مقرر در وزارت خانه رادار باشد وقتی ما باین ماده معتقد شدیم مستغنی هستیم از اینکه مدرسه متوسطه یا توقف در منشی گری اول یا دوم را ذکر کنیم برای اینکه فرض میکنیم یک آدمی تحصیلات ۳ ساله متوسطه را کرده تصدیق نامه هم دارد یا آنکه عین همان مواد حتی رسم و نقاشی را هم امتحان داده لیکن معلومات لازمه اداری را فاقد بود آیا او را قبول می کنند؟ خیر. پس اساس این قسمت ماده سوم است که باید شخص داوطلب حتماً دارای معلومات لازمه و شرایط

اختصاصی هر اداره باشد بعد از آنکه ما باین قسمت معتقد شدیم تصور نمی کنم لازم باشد ما اینقدر بحث کنیم که مدرسه متوسطه داشته باشیم معذالك برای اینکه تبعیض نشود و این قسمت ماده سوم بوقع اجرا گذاشته شود بنده بدون شرط پیشنهاد کردم مادامی که مدارس متوسطه در ایالات و ولایات تأسیس نشده است هر کس داوطلب ورود بخدمت ادارات ایالاتی یا ولایتی است فقط همین معلومات لازمه را دارا باشد و دارای شرایط اختصاصی باشد آنوقت ما معتقد بوقفه نشدیم ممکن است بعد از ابراز لیاقت بر تبه مدیری کل هم برسد بنابراین تصور میکنم اگر آقایان این پیشنهاد را قبول بفرمایند هم مقصود آقایان کاملاً تأمین شده است و هم رعایت مرکز ایالات و ولایات شده است و محتاج باین قبیل مذاکرات نیست.

(یکی از نمایندگان یکمرتبه دیگر هم بخوانند)
(پیشنهاد آقای تدین مجدداً قرائت شد)

رئیس - کسانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام بفرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد (پیشنهاد آقای حاج مخبر السلطنه بشرح ذیل قرائت شد)

این بنده پیشنهاد می کنم که ابداً اسم مدرسه برده نشود لیکن نوشته شود اشخاصی که معلومات لازمه ثباتی و انشای سوم را دارا هستند.

ممکن است در ادارات و آنتیکه مدرسه نیست قبول شوند

(مهدی قلی)
رئیس - آقای حاج مخبر السلطنه (اجازه)

حاج مخبر السلطنه - مذاکره در اطراف این مطلب خیلی شد بنده بکلی منکرم از برای اشخاصیکه بدون اطلاع و لیاقت وارد اداره میشوند شرط مدرسه بشود و نوشته شود مدرسه ابتدائی را طی کرده باشد یا مدرسه ندیده باشد مدرسه نیست نه ابتدائی نه متوسطه یک جماعتی از جوانان ما هستند که بنا بر عادات قدیم خودشان یک تحصیلاتی کرده اند و یک لیاقتی هم برای خدمت دارند و در آن نقاط نه از مرکز و نه از طهران و نه از فارس و تبریز نمی شود به آنجا ثبات فرستاد آنجائی که مردم دست رسی به مدرسه ندارند و یک تحصیلاتی هم کرده اند حقیقه نباید محروم باشند حالا هم رسم نیست بیش از ثباتی و منشی گری سوم بلند باشد و در آنجا کسی بیش از این بمقامی نمیرسد و این هم که گفته میشود در بعضی نقاط مدرسه متوسطه هست یا نیست

بنده خودم از مدارس عالی طهران اطلاع دارم مدارس متوسطه تبریز از مدارس طهران بهتر است خودم رفته امتحان کردم هم چنین مدرسه اصفهان و فارس را دو سه مرتبه امتحان کردم بدرجات بهتر از طهران بود خیلی هم شاگردان بیشتر میدانستند و هر جائی که مدرسه متوسطه یا ابتدائی باز کرده باشد و مردم آنجا ملتفت مدرسه شده باشند چون معلمین در آنجا هستند از برای مردم ممکن است بیش از تحصیلات ابتدائی دارا شوند بنده هیچ نظری ندارم که اساس ورود مستخدم با اداره طی کردن یکدرجه ناقص از مدرسه باشد این را باید بکلی ترک کرد قصد بنده از این پیشنهاد این است در نقاطی که عنوان مدرسه نشده است و مردم خبر ندارند ولی حقیقتاً لایقند و تا یک اندازه معلومات ولایتی خودشان را یاد گرفته اند هم آنها مشغول کار باشند و هم زحمت دچار ادارات نشود که از مرکز مستخدم بجایهای دور دست بفرستند بنده یک چنین چیزی را آنهم موقتا تا وقتی که همه جا وسائل تأسیس مدرسه فراهم بشود مفید می دانم

مخبر - تقاضا می کنم پیشنهادات را بکمیسیون ارجاع بفرمایند تا در آنجا یک نظریاتی بشود ولیکن خواهش می کنم زیاد بر این آقایان قانون را خراب نکنند بنده می خواهم اینجا یک شوخی بکنم اگر چه بیخوشی بر بخورد ولی از روی شوخی عرض می کنم فردا می شود خود من یک پیشنهادی می کنم کسانی که من واسطه آنها بودم و با من نسبت دارند در ادارات بروند و تاقیبات باشند باینجهت خواهش می کنم آقایان بهمین ترتیب خوشی که قانون استخدام گذشته است بگذرد و زیاد بر این معطل نکنند

رئیس - پیشنهادات بکمیسیون مراجعه می شود جلسه آینده هم فردا دستور بودجه وزارت عدلیه خواهد بود

(مجلس یک ربع ساعت قبل از ظهر ختم شد)

رئیس - مؤتمن الملك جلسه ۱۸۳

صورت مشروح مجلس یوم چهارشنبه ۱۴ قوس ۱۳۰۱ برابر ۱۶ ربیع الثانی ۱۳۴۱ مجلس تقریباً دو ساعت و نیم قبل از ظهر بر ریاست آقای مدرس نایب رئیس تشکیل گردید

صورت جلسه یوم سه شنبه ۱۳ قوس را آقای مستشار السلطنه قرائت نمودند

نایب رئیس - در صورت جلسه فرمایشی نیست

(اظهاری نشد)

نایب رئیس - صورت جلسه تصویب شد. دستور بقیه مذاکرات در بودجه وزارت عدلیه است آقای طباطبائی

(اجازه)

آقامیرزا محمد صادق طباطبائی - بنده خواستم عرض کنم اگر آقایان موافقت می فرمایند راپورت کمیسیون بودجه راجع بدوازده نفر صاحب منصبان متقاعد وزارت جنگ قبل از بودجه وزارت عدلیه جزء دستور شود زیرا صاحبان آنها خیلی بریشان هستند یکنفر از نمایندگان راپورتش هنوز حاضر نشده است

نایب رئیس - چون می گویند هنوز راپورتش حاضر نیست ممکن است بماند برای بعد از تنفس آقا میرزا محمد صادق طباطبائی - چون دیروز بنده سؤال کردم گفتند طبع و توزیع شده است باین واسطه عرض و تقاضا کردم

نایب رئیس - دستور بقیه مذاکرات در بودجه عدلیه است (ماده پنجم شرح ذیل قرائت شد) ماده ۵ - دیوان عالی تمیز (۱۸ نفر) ۲۴۹۰۰ تومان

نایب رئیس - نسبت باین ماده مخالفی نیست (جمعی گفتند خیر)

نایب رئیس - رأی می گیریم به شش هزار و دویست و بیست تومان که ربع ۲۴ هزار ۹۰۰ تومان است آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده ۶ قرائت می شود (بهضمون ذیل قرائت شد) ماده ۶ محکمه استیناف (۳۴ نفر) ۲۶۷۶۰ تومان

نایب رئیس - محض استحضار خاطر آقایان عرض می کنم مبلغهایی که گفته می شود ربع مبلغی است که در بودجه نوشته شده است در این ماده مخالفی نیست آقای رکن الممالک (اجازه)

رکن الملك - گویا در جزو محاکم استیناف بنا بود يك محکمه اضافه تشکیل شود و آنرا تشکیل نداده اند لذا بنده پیشنهاد میکنم مخارج آنرا حذف کنند معاون وزارت عدلیه - در ماده دوم که تصویب شد این مسئله قید شده است تشکیلات جدید که بنا بود تأسیس شود هر کدام تأسیس نشد از اصل بودجه کسر شود هجالتاً ربع همین مبلغ رای داده میشود تا مدتی که تشکیل نشده باشد وزارت مالیه از بودجه عدلیه کسر خواهد گذاشت .

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه) فتح الدوله - بنده در يك قسم این بودجه عرضی دارم و آن راجع بمدير دفتر استیناف است که حقوق او را چهل و پنج

تومان معین کرده اند و حقوق مدير دفتر اداره تمير را پنجاه تومان معین کرده اند چه فرق می کند مدير دفتر مدير دفتر است چه برای تمير چه برای استیناف ما باید حقوق ما باید حقوق همه را پنجاه تومان یا همه را چهل و پنج تومان معین کنند بنده با پنجاه تومان حقوق مدير دفتر تمير مخالف نیستم مقصود این است که باید يك اشل معنی داشته باشد چنانچه حقوق منشی اول را در بعضی جاها پنجاه تومان و بعضی جاها چهل و پنج تومان نوشته اند

همینطور حقوق منشی دوم در بعضی جاها چهل و پنج تومان و بعضی جاها سی و پنج تومان نوشته شده است و بنده عقیده ام این است که در هر وزارتخانه باید تمام مدير دفتر ها حقوقشان يك اندازه باشد همین طور منشی اول ها و منشی دومها تمییز برای چه ؟

معاون وزارت عدلیه - چنانچه سابقاً هم عرض کردم این اختلافات را در نه ماه اول سال جبران خواهیم کرد ولی اینکه میفرمائید چرا تمییز شده است این مسئله تمییز نیست زیرا ملاحظه مقام و رتبه و معلومات و قدمت خدمت و تحصیلات باید ملحوظ شود یکنفر پنج تومان زیادتر می گیرد و یکنفر پنج تومان کمتر البته کسی که بیست سال منشی اول است با کسیکه پنج سال منشی اول شده باید حقوقشان تفاوت داشته باشد .

معدلك در نه ماه اول سال این بی اعتدالی را جبران خواهیم نمود و انشاء الله برای بودجه سنه آتی مطابق قانون استخدام تمام یکنواخت نوشته خواهد شد نایب رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله اجازه

حاج شیخ اسدالله - در طرز این بودجه که نوشته شده تصویب بعضی مواد را خیلی مشکل می دانم و اگر میگفتند این سه ماه آخر سال هم مثل همان نه ماه اول سال بگذرد بمقیده بنده خیلی بهتر بود همانطور که آقای رکن الملك هم فرمودند در این محکمه استینافی است و نباید هم بیشتر باشد ولی در این بودجه چهار شعبه استینافی معین شده است زیرا نوشته شده يك رئیس کل و سه رئیس شعبه در صورتی که رئیس کل هم خودش رئیس يك شعبه است و برای هر شعبه يك وکیل عمومی منظور شده است که چهار نفر باشند و یکنفر مدعی العموم معین شده است که می شود پنج نفر آن وقت چهار نفر وکیل عمومی و یکنفر مدعی العموم برای پنج محکمه لازم است نه سه محکمه و بمقیده بنده پیش از سه شعبه لازم نیست و سه شعبه کافی است و اگر بنا باشد در این ماده باین ترتیب رأی بدهیم

دچار مشکلاتی خواهیم شد و اگر مثل همان نه ماه اول سال برای این سه ماه هم فقط اعتباری بوزارت عدلیه داده شود گمان می کنم بهتر باشد والا در این اقلام به هیچ وجه نمی شود رأی داد

معاون وزارت عدلیه - تصور می کنم این مسائلی را که میفرمایند گذشته است و اگر بنا باشد این ایراد ها را بفرمایند مخالف میشود با تصمیمی که برای زودتر گذشتن بودجه ها گرفته شده است و ممکن است این مسئله را که آقای حاج شیخ اسدالله فرمودند در اقلام دیگر توضیح شود بیشتر مقصود این است که این بودجه ها بهر نحوی هست بگذرد تا برای بودجه سنه آتی در کمیسیون بودجه جدید کاملاً دقت شده و تا یازدهم حوت راپورت آنها بمجلس تقدیم شود

بعلاوه این اقلامی هم که حالات صوب میشود حکم اعتبار را دارد زیرا در ماده دوم تصویب شد که آنچه از معاکم اضافی برای این سه ماه تشکیل شد وزارت مالیه بودجه آنرا منظور داشته و خواهد پرداخت والا ممکن است در ظرف این سه ماه وزارت عدلیه موفق شود که تمام صلیحه های ولایات را تشکیل دهد و اگر هر کدام تشکیل نشود وزارت مالیه از بودجه کسر خواهد گذاشت

نایب رئیس - آقای داور (اجازه)

میرزا علی اکبر خان داور - خراستم با آقایان تذکر بدهم که نه ماه است از اول سال گذشته و سه ماه بیشتر به آخر سال نمانده است و ما تصمیم گرفتیم که این بودجه ها را بسرعت بگذرانیم و در بودجه های سنه آتی کاملاً مذاقه نمائیم ولی کم کم داخل میشویم در مسائلی که تصور می کنم باین زودیهام موفق بگذرانیدن این بودجه ها نشویم .

نایب رئیس - رأی می گیریم به کافی بودن مذاکرات آقایانیه مذاکرات را تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند) نایب رئیس - معلوم میشود کافی نیست آقای آقا سید یعقوب آقای آقا سید یعقوب بند، خواستم با آقای حاج شیخ اسدالله تذکر بدهم که قریب ۴ ماه است کمیسیون بودجه برای نوشتن بودجه ها دولت را معطل کرده است و پس از زحمات زیاد هم که بودجه در کمیسیون بمجلس آمده و بین دستجات مختلف هم موافق حاصل شده است که بنده بتوانیم بکندم بطرف اصلاح برویم همین که مسئله بودجه مطرح می شود در عرض اینکه کاری بکنیم که زودتر آنرا بگذرانیم يك اشکال تراشی هائی می شود که اندازه ندارد می دانم بنده حالا مورد حمله آقایان اعضاء کمیسیون

بودجه سابق واقع خواهم شد که چرا به آن کمیسیون اعتراض میکنم جهت مخالفت بنده این است که کمیسیون بودجه این مدت مجلس را معطل نموده بالاخره آن شهریه نوشتنشان بود و آن هم مستمراً نوشتنشان حالاهم که مذاکرات زیادی در خارج بعمل آمده و در نتیجه موافق نظر حاصل شده است و لو اینکه بعضی اقلام این بودجه کاملاً صحیح نیست ولی برای اینکه زودتر بودجه های امسال را بگذرانیم که بتوانیم برای بودجه های سال آتی به زمینه دست آورده و آنها را با دقت تمام مرتب کرده به مجلس بیاوریم ولی اگر بنا باشد مثلاً اول آقای حاج شیخ اسدالله اشکال بکنند البته بعد از ایشان دیگری اشکال خواهد کرد و باین ترتیب موفق نخواهیم شد که بودجه را بگذرانیم و ممکن است هر اشکالی آقای حاج شیخ اسدالله دارند در خارج بفرمایند تا ما هم حاضر شده جواب بدهیم ما باید برای اصلاح مملکت فکری بکنیم و اگر بنا باشد در هر يك از اقلام اشکال بفرمایند معال است که بنده هم عقب شمارا ول کنم آخر اگر باین ترتیب رفتار کنیم بودجه های سال آتی را چه کنیم باید فکر اصلاح مملکت را بکنیم بعداگر صلاح بود اینقدر اشکال تراشی کنیم

آقای سهام السلطان (اجازه)

سهام السلطان این که آقای آقا سید یعقوب بکمیسیون اعتراض می فرمایند هیچ مورد ندارد کمیسیون يك وظائفی دارد لوائعی که بکمیسیون می آید در کمیسیون تصویب می کنند و بمجلس راپورت می دهد و اگر بنا باشد کسی در مجلس بایکی از اقلام آن مخالف باشد کمیسیون هم نمی تواند اورا منع کند و البته هر کس هم نظریه دارد در مجلس اظهار می کند و کمیسیون هم مطابق راپورتی که داده است از راپورت خودش دفاع خواهد کرد حالا هم برای بودجه وزارت عدلیه قرار شد نه ماه اول سال را مطابق همان اعتباریکه بمجلس در ۱۰ حوت تصویب کرد پرداخته شود و برای سه ماه آخر سال هم چون وقت زیاد باقی نمانده است اگر بخواهیم داخل در جزئیات بشویم بودجه های سنه آتی هم بتأخیر خواهد افتاد باین جهت نظر آقایان این شد که بودجه های این سه ماه را بهر نحوی که هست بگذرانیم که برای بودجه های سنه آتی هم زمینه بدست آمده باشد که بتوانیم با دقت و ترتیب آنها را تا یازدهم حوت بودجه های جدید را بمجلس تقدیم کنیم حالا اگر جزئیاتی بنظر آقایان برسد تصور می کنم البته چندان اهمیتی ندارد و چنانچه آقای رکن الملك فرمودند يك حوزة استینافی اضافی را که تشکیل نشده است از بودجه حذف شود نظر

زیرا کدام بود؛ راجع به بیسبب پیشنهاد شده است که ما رد کرده ایم شما خودتان نوشته اید تقصیر ما چیست و اینکه میفرمایند محکمه جنائی اختصاصی لازم است برای اینکه اشخاص بی تقصیر دو سال و سه سال بدون رسیدگی در محبس نمانند در این قسمت بنده اشکالی ندارم زیرا البته در موقعی که لزوم پیدا کرد بایستی این محکمه باشد و این مسئله را هم متقدم که بایستی به عرض آقایان برسانم که هر کدام از آقایان هر استنباطی بنظرشان میرسد بدون آنکه عقیده دیگری را نقیذ نمایند بایستی اظهار نمایند و مسئله دیگر راجع به مسائلی است که بطور مبهم و پیچیده ادا می شود برای ما که چند دوره است در مجلس می باشیم چندان اشکالی ندارد ولی تصور میکنم برای آقایانی که تازه آمده اند مورد اشکال و بالاخره نتوانند با این طرزگی که شرافتار می کنید حرف بزنند.

نایب رئیس - مذاکرات کافی است؟

(بعضی گفتند کافی و بعضی اظهار نمودند کافی نیست)

نایب رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام نمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد (ماده هفتم قرائت میشود)

(بعضی ذیل قرائت شد)

ماده ۷ - محکمه جنائی اختصاصی (۳ نفر) ۲۷۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده شش برعکس محکمه رأی گرفته شود (مساوات) مغیر - برای توضیح نظر آقای مساوات باید خاطر آقایان را مسبقاً کنم که ربع ماده شش ۶۶۹۰ تومان است اگر یک محکمه را برای بدیم که کسر شود ۳۵۰۰ تومان می شود و در حقیقت آقایانی که به پیشنهاد آقای مساوات رأی میدهند در واقع به ۵۰۳۵۰ تومان و مخالفین ایشان به ۶۶۹۰ تومان رأی خواهند داد.

نایب رئیس - رأی میگیریم باین ماده باین اصلاح

مغیر - اول به پیشنهاد آقای مساوات باید رأی گرفت

نایب رئیس - پیشنهاد آقای مساوات این است که این چیزی که در این جا منظور شده برای چهار محکمه است در واقع یکی را اسقاط میکنند و باین رأی بدهند.

مغیر - کسیون قبول می کند که ماده رأی گرفته شود

نایب رئیس - بعد از آنکه مغیر قبول کرد یک ریش اسقاط شود پس رأی میگیریم ماده شش با این اصلاح که

آقای مغیر قبول کردند که در واقع ربع این ۶۶۹۰ تومان کسر شود و باینکه که ۵۰۳۵۰ تومان باقی بماند بگیریم

حاج میرزا عبدالوهاب - این جا یک اشتباهی شده که بنده مجبورم توضیح بدهم و آن این است که این یک ربعی که کسر میشود از مدعی العموم استنباف که صدوسی تومان موجب دارد از او کسر نمی شود و از آن وکیل عمومی که صد تومان دارد از او کسر می شود. این جا یک اشتباهی شده و باید آقای مغیر توضیح بدهند.

مغیر - خیر اشتباه نشده است چیزی که موضوع شده خرج یک محکمه استنباف است خرج یک محکمه استنباف که موضوع شود ۵۳۵۰ تومان باقی خواهد ماند اگر در صورت اعداد وقت فرموده بودید ملاحظه می کردید که اشتباه نشده است

نایب رئیس - رأی میگیریم به محکمه استنباف مبلغ ۵۳۵۰ تومان آقایانی که موافق با این اصلاحند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد (ماده هفتم قرائت میشود)

(بعضی ذیل قرائت شد)

ماده ۷ - محکمه جنائی اختصاصی (۳ نفر) ۲۷۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - شاهزاده محمد هاشم میرزا فرمایشاتی فرمودند و بیرون تشریف بردند و در این ماده بنده میخواهم جواب استدلالات ایشان و فرمایشات آقای تدین را عرض کنم اولاً راپورت بودجه را بعد از آنکه اعضاء کمیسیون رأی دادند به مطبوعه مجلس رفته و بمجلس می آید پس این ربطی بوزارتخانه ندارد زیرا اعضاء محترم کمیسیون بودجه نشسته و رأی داده اند آن وقت بوزارتخانه حمله می کنند که می خواهند ماده را بفلان طور بگذارند این مربوط به بودجه کمیسیون است و دخلی بوزارتخانه و وزراء ندارد و همانطور که شاهزاده محمد هاشم میرزا فرمودند بنده متکرم زحمات کمیسیون بودجه نیستم و میدانم که زحمت کشیده اند لکن می خواهم بدانم که بالاخره بعد از چهارده ماه نتیجه زحمات چه بوده است زیرا عمده مطلب اخذ نتیجه است و باید فهمید آن قدم عملی و نتیجه حاصله چیست؟

ما باید توسط پیشنهادها مسائل را مرتفع بکنیم ولی نه اینکه اشکال تراشی نمایم اما آنکه آقای تدین فرمودند گمان دارم درست توجه نفرمودند زیرا بنده به هیچ وجه نظرم بلامرکزیت نیست بلکه بالعکس تمام توجه بنده بر مرکزیت است

و تصور می کنم کسانی که از حال بنده اطلاع دارند بخوبی تصدیق کنند که بنده همیشه طرفدار استقلال مرکز بودم حالا آمدیم سر مطلب همانطور که شاهزاده محمد هاشم میرزا فرمودند چون وزراء هر دفعه بودجه را تغییر میدهند پس می گیرند لذا رأی کمیسیون هم تغییر کرد اما بعد از آنکه اعضاء کمیسیون بودجه را نوشتند و اکثریت آراء حاصل شد رفت بمطبوعه و بعد بمجلس آمد و در شور در کلیات در آن همه صحبت شد بعد یک کمیسیون مخصوصی از دستجات معین شد که بنشینند و نواقص او را نام کنند و شما آقای حاج شیخ اسدالله خودتان هم در کمیسیون عدلیه بودید و هم در کمیسیون اصلاح بودجه ها با اینکه در همه این کمیونها تشریف داشتید دیگر این اشکال تراشی ها چیست

مغیر - بنده چیز فریبی می بینم استیضاح یک وکیل از وکیل دیگر چیز فریبی ست و مسرورم تازه ایست و این تعرضاتی که آقای آقا سید یعقوب می فرمایند چیز تازه ایست و بنده وظیفه ندارم بایشان جواب عرض کنم و این که می فرمایند چرا کمیسیون تصویب می کند و آقایان دیگر هم ایراد می کنند این ایراد بخودشان وارد است زیرا کمیسیون هر کمیونی می خواهد باشد می خواهد کمیسیون قانون استخدام باشد یا کمیسیون خارجه از هفت هشت یا ده یا هیجده نفر اعضاء بیترتیبند وقتی که آمد بمجلس هفتاد هشتاد نفر آقایان و کلا هستند که می خواهند عقیده شخص خودشان را اظهار کنند پس این تقصیری بر کمیسیون بودجه نخواهد بود کمیسیون بودجه یا یک کمیسیون دیگر وقتی یک چیزی را تصدیق می کنند با موافقت و نظر دولت است

بودجه را که بمجلس می آورد بودجه دولت است و با موافقت و تصدیق وزیری که مسئول اجراء و ضمیات هر وزارتخانه و اداره است بودجه می نویسد زیرا بنده و شما که مسئول وزارتخانه نیستم که بمیل خودمان بودجه بنویسیم پس استدعا دارم استیضاح و سؤال از خودمان را برای وقت و جای دیگر بگذاریم و اینجارجاع باده صحبت کنیم

نایب رئیس آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - بنده راجع بپاده سؤالی دارم

نایب رئیس بفرمائید **حائری زاده** - اگر بفرمائید خارج از موضوع است بنده ابتدا باید از کمیسیون بودجه اظهار تشکر کنم که بیشتر از سایر کمیونها وقت صرف کرده و با این زمینه ها و ترتیبات ناصحیحی که دولت پیشنهاد کرده یک سر و صورتی

باین کار داده و این چند دفعه که دولت هم بودجه ها را پس گرفته و از نظر نظر خصوصی او را تغییر داده و کم و زیاد کرده است و بقول شاهزاده محمد هاشم میرزا کمیسیون بودجه کار سه بودجه را کرده است زیرا دولت بودجه را فرستاده و بعد کمیسیون میگردانند است

ولی سؤالی که من داشتم این است که محکمه جنائی اختصاصی برای چه مسئله تشکیل خواهد شد و شغلش چیست؟ اگر راجع بمسائل شرعی است که بودجه او را تصویب می کنیم بنابراین معاکم ما هم باید بهمانجا رجوع شود.

مغیر - محکمه جنائی اختصاصی در قانون مجازات عدلیه پیش بینی شده و یکی از ارکان مهم عدلیه است و این محکمه ایست که در خود وزارت عدلیه با حضور چند نفر از اعضاء استنباف تشکیل می شود و ریاست آن هم با یکسکنر از علماء مسلم خواهد بود که قضاوت جنائی را در همان محکمه رسیدگی می کنند و با خیلی زحمت وزارت عدلیه بعد از مدتها عدم موفقیت امر روز باین مسئله موفق شده و یکی از آقایان هم طرف قبول عامه است ریاست این محکمه جنائی خصوصی را عهده دار است و امور جنائی در آنجا حل و تصفیه میشود و از آقایان استدعا دارم موافقت کامل در این موضوع بفرمائید

نایب رئیس - آقای تدین مخالفند؟

تدین - خواستم جواب آقای آقا سید یعقوب را بدهم.

حاج میرزا عبدالوهاب - من سؤالی دارم.

نایب رئیس - بفرمائید.

حاج میرزا عبدالوهاب سؤال بنده این است که بودجه برای اشخاص است یا برای محکمه است اگر برای اشخاص است که خوب است صورتش را به مجلس بیآورند و تصویب شود و اگر برای محکمه است این مدد معاش که نوشته شده برای معاون شصت تومان و برای یک نفر دیگر ده تومان این مدد معاش برای چیست خوب است آقای معاون توضیح بدهند که بنده هم مطلع شوم.

معاون السلطنه معاون وزارت عدلیه بودجه برای اشخاص نیست و برای مشاغل است ولی طبقاً در ضمن مشاغل خدمات اشخاص و مقامات اشخاص را باید در نظر گرفت چنانچه سابقاً در جواب آقای فتح الدوله عرض کردم مثلاً ممکن است یک نفر منشی باشد چهل تومان موجب بگیرد و یک سال خدمت کرده است و یک نفر دیگر است که پنجسال خدمت کرده و پنجاه تومان میگیرد و این میزان پنجده پنجباشتم تومانی که قرارداد شده حداکثر موجب است این بسته به اشخاص و درجات و تحصیلات

مقامات آنها است مثلاً اشخاص محکمه جنائی اختصاصی بموجب قانون باید اشخاصی باشند که قریب الاجتهاد باشند این ها هر کدام فرق می کند بعضی ها خرجشان زیادتر است بعضی دیگر کمتر است در هر حال وزارت عدلیه باید این ملاحظات را منظور بسازد

(اظهار شد مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - ماده هفتم مجدداً قرائت می شود

(بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - رای میگیریم برعکس ماده هفتم آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

مقامات آنها است مثلاً اشخاص محکمه جنائی اختصاصی بموجب قانون باید اشخاصی باشند که قریب الاجتهاد باشند این ها هر کدام فرق می کند بعضی ها خرجشان زیادتر است بعضی دیگر کمتر است در هر حال وزارت عدلیه باید این ملاحظات را منظور بسازد

(اظهار شد مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - ماده هفتم مجدداً قرائت می شود

(بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - رای میگیریم برعکس ماده هفتم آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

(اظهار شد مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - ماده هفتم مجدداً قرائت می شود

(بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - رای میگیریم برعکس ماده هفتم آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

نایب رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح ذیل خوانده شد)

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۸ - محکمه ابتدائی (۳۲ نفر) ۲۰۰۱۰۰ تومان

نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب مخالفند؟

حاج میرزا عبدالوهاب - بلی.

نایب رئیس - بفرمائید

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده عرض می کنم این هشت ماده از طرف دولت و مجلس باید اجرا شود دیگر شش محکمه ابتدائی آن هم در صورتی که حق رسیدگی تا چهارصد تومان را به سلبهها داده اند برای چیست و بعقیده بنده زیاد است به علاوه در این جا نوشته شده عضو سیزده نفر در صورتی که هر محکمه دو نفر عضو داشته باشد می شود دوازده نفر آن یک عضو اضافه برای چیست؟

نایب رئیس - آقای رکن الملک (اجازه)

رکن الملک - موافقم.

نایب رئیس - بفرمائید رکن الملک راجع به تعداد معاکم بنده تصور می کنم این شش محکمه برای تهران لازم باشد ولی راجع به عده اعضاء همانطور که آقای حاج میرزا عبدالوهاب اظهار فرمودند دوازده نفر کافی است و آن یک عضو را زیادی می دانم.

معاون وزارت عدلیه - عرض میکنم علت اینکه در این جا عضو را سیزده نفر نوشته برای این است که ممکن است از آن دوازده نفر یک عضو ناخوش شود یا مسافرت کند آن وقت یک شبهه برای این قبیل مواقع ملحوظ شده که امور از خودمان بازمانند.

حاج میرزا عبدالوهاب - آن سؤالی را که بنده عرض کردم باینکه سلبهها تا چهارصد تومان رسیدگی می کنند دیگر تاسیس شش محکمه برای چیست؟

جواب مرحمت نفرمودند.

معاون وزارت عدلیه - عرض میکنم علت اینکه در این جا عضو را سیزده نفر نوشته برای این است که ممکن است از آن دوازده نفر یک عضو ناخوش شود یا مسافرت کند آن وقت یک شبهه برای این قبیل مواقع ملحوظ شده که امور از خودمان بازمانند.

حاج میرزا عبدالوهاب - آن سؤالی را که بنده عرض کردم باینکه سلبهها تا چهارصد تومان رسیدگی می کنند دیگر تاسیس شش محکمه برای چیست؟

جواب مرحمت نفرمودند.

(اظهار شد مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - آقایانیکه با ربع ماده هفتم موافقت قیام فرمایند (عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد (ماده نهم قرائت می شود)

(بعضی ذیل خوانده شد)

ماده ۹ - یار که بدایت و دوایر استنطاق (۳۰ نفر) ۱۸۰۰۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب مخالفند؟

حاج میرزا عبدالوهاب - بلی بنده یک سؤالی داشتم.

نایب رئیس - بفرمائید.

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده خواستم بدانم وجود این هشت نفر معاون برای چیست

مغیر - اگر بقانون تشکیلات مراجعه بفرمائید می بینید به تعداد دوازده استنبافه معاون تعیین شده است.

نایب رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بنده نسبت به وکیل عمومی برای شش محکمه مخالف و این عده را زیاد می دانم شاید بگویند برای معاکم تجارت است بلی معاکم می کنم این هشت ماده از طرف دولت و مجلس باید اجرا شود دیگر شش محکمه ابتدائی آن هم در صورتی که حق رسیدگی تا چهارصد تومان را به سلبهها داده اند برای چیست و بعقیده بنده زیاد است به علاوه در این جا نوشته شده عضو سیزده نفر در صورتی که هر محکمه دو نفر عضو داشته باشد می شود دوازده نفر آن یک عضو اضافه برای چیست؟

نایب رئیس - آقای رکن الملک (اجازه)

رکن الملک - موافقم.

نایب رئیس - بفرمائید رکن الملک راجع به تعداد معاکم بنده تصور می کنم این شش محکمه برای تهران لازم باشد ولی راجع به عده اعضاء همانطور که آقای حاج میرزا عبدالوهاب اظهار فرمودند دوازده نفر کافی است و آن یک عضو را زیادی می دانم.

(اظهار شد مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - آقایانیکه با ربع ماده هفتم موافقت قیام فرمایند (عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد (ماده نهم قرائت می شود)

(بعضی ذیل خوانده شد)

ماده ۹ - یار که بدایت و دوایر استنطاق (۳۰ نفر) ۱۸۰۰۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب مخالفند؟

حاج میرزا عبدالوهاب - بلی بنده یک سؤالی داشتم.

نایب رئیس - بفرمائید.

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده خواستم بدانم وجود این هشت نفر معاون برای چیست

مغیر - اگر بقانون تشکیلات مراجعه بفرمائید می بینید به تعداد دوازده استنبافه معاون تعیین شده است.

نایب رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بنده نسبت به وکیل عمومی برای شش محکمه مخالف و این عده را زیاد می دانم شاید بگویند برای معاکم تجارت است بلی معاکم می کنم این هشت ماده از طرف دولت و مجلس باید اجرا شود دیگر شش محکمه ابتدائی آن هم در صورتی که حق رسیدگی تا چهارصد تومان را به سلبهها داده اند برای چیست و بعقیده بنده زیاد است به علاوه در این جا نوشته شده عضو سیزده نفر در صورتی که هر محکمه دو نفر عضو داشته باشد می شود دوازده نفر آن یک عضو اضافه برای چیست؟

نایب رئیس - آقای رکن الملک (اجازه)

رکن الملک - موافقم.

نایب رئیس - بفرمائید رکن الملک راجع به تعداد معاکم بنده تصور می کنم این شش محکمه برای تهران لازم باشد ولی راجع به عده اعضاء همانطور که آقای حاج میرزا عبدالوهاب اظهار فرمودند دوازده نفر کافی است و آن یک عضو را زیادی می دانم.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۹ - یار که بدایت و دوایر استنطاق (۳۰ نفر) ۱۸۰۰۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب مخالفند؟

حاج میرزا عبدالوهاب - بلی بنده یک سؤالی داشتم.

نایب رئیس - بفرمائید.

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده خواستم بدانم وجود این هشت نفر معاون برای چیست

مغیر - اگر بقانون تشکیلات مراجعه بفرمائید می بینید به تعداد دوازده استنبافه معاون تعیین شده است.

نایب رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بنده نسبت به وکیل عمومی برای شش محکمه مخالف و این عده را زیاد می دانم شاید بگویند برای معاکم تجارت است بلی معاکم می کنم این هشت ماده از طرف دولت و مجلس باید اجرا شود دیگر شش محکمه ابتدائی آن هم در صورتی که حق رسیدگی تا چهارصد تومان را به سلبهها داده اند برای چیست و بعقیده بنده زیاد است به علاوه در این جا نوشته شده عضو سیزده نفر در صورتی که هر محکمه دو نفر عضو داشته باشد می شود دوازده نفر آن یک عضو اضافه برای چیست؟

نایب رئیس - آقای رکن الملک (اجازه)

رکن الملک - موافقم.

نایب رئیس - بفرمائید رکن الملک راجع به تعداد معاکم بنده تصور می کنم این شش محکمه برای تهران لازم باشد ولی راجع به عده اعضاء همانطور که آقای حاج میرزا عبدالوهاب اظهار فرمودند دوازده نفر کافی است و آن یک عضو را زیادی می دانم.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۹ - یار که بدایت و دوایر استنطاق (۳۰ نفر) ۱۸۰۰۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب مخالفند؟

حاج میرزا عبدالوهاب - بلی بنده یک سؤالی داشتم.

نایب رئیس - بفرمائید.

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده خواستم بدانم وجود این هشت نفر معاون برای چیست

مغیر - اگر بقانون تشکیلات مراجعه بفرمائید می بینید به تعداد دوازده استنبافه معاون تعیین شده است.

نایب رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بنده نسبت به وکیل عمومی برای شش محکمه مخالف و این عده را زیاد می دانم شاید بگویند برای معاکم تجارت است بلی معاکم می کنم این هشت ماده از طرف دولت و مجلس باید اجرا شود دیگر شش محکمه ابتدائی آن هم در صورتی که حق رسیدگی تا چهارصد تومان را به سلبهها داده اند برای چیست و بعقیده بنده زیاد است به علاوه در این جا نوشته شده عضو سیزده نفر در صورتی که هر محکمه دو نفر عضو داشته باشد می شود دوازده نفر آن یک عضو اضافه برای چیست؟

نایب رئیس - آقای رکن الملک (اجازه)

رکن الملک - موافقم.

نایب رئیس - بفرمائید رکن الملک راجع به تعداد معاکم بنده تصور می کنم این شش محکمه برای تهران لازم باشد ولی راجع به عده اعضاء همانطور که آقای حاج میرزا عبدالوهاب اظهار فرمودند دوازده نفر کافی است و آن یک عضو را زیادی می دانم.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۹ - یار که بدایت و دوایر استنطاق (۳۰ نفر) ۱۸۰۰۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب مخالفند؟

حاج میرزا عبدالوهاب - بلی بنده یک سؤالی داشتم.

نایب رئیس - بفرمائید.

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده خواستم بدانم وجود این هشت نفر معاون برای چیست

مغیر - اگر بقانون تشکیلات مراجعه بفرمائید می بینید به تعداد دوازده استنبافه معاون تعیین شده است.

نایب رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بنده نسبت به وکیل عمومی برای شش محکمه مخالف و این عده را زیاد می دانم شاید بگویند برای معاکم تجارت است بلی معاکم می کنم این هشت ماده از طرف دولت و مجلس باید اجرا شود دیگر شش محکمه ابتدائی آن هم در صورتی که حق رسیدگی تا چهارصد تومان را به سلبهها داده اند برای چیست و بعقیده بنده زیاد است به علاوه در این جا نوشته شده عضو سیزده نفر در صورتی که هر محکمه دو نفر عضو داشته باشد می شود دوازده نفر آن یک عضو اضافه برای چیست؟

نایب رئیس - آقای رکن الملک (اجازه)

رکن الملک - موافقم.

نایب رئیس - بفرمائید رکن الملک راجع به تعداد معاکم بنده تصور می کنم این شش محکمه برای تهران لازم باشد ولی راجع به عده اعضاء همانطور که آقای حاج میرزا عبدالوهاب اظهار فرمودند دوازده نفر کافی است و آن یک عضو را زیادی می دانم.

نبود و کارهای معاکم بهمان زیادی و تراکم باقی بود این عده هم کم بود

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب.

(اجازه)

آقا سید یعقوب - موافقم

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - بنده هم موافقم

حاج شیخ اسدالله - توضیحی ندارم.

نایب رئیس - بفرمائید

حاج شیخ اسدالله - شاهزاده نصرت الدوله برای خاطر اینکه ۹ نفر عده را برای یار که بدایت تأیید کنند می فرمایند چندشبهه استنطاق است مطالب راجع با امور جزائی و نظایه و غیره است.

مطالب جزائی و امور نظایه خیلی ساده است زیرا در نظایه مستنطق پس از آن که کارهای خود را کرد و استنطاق مقدمانی را نمود دوسیه عمل را بنیاد که می فرستد کار هائی هم که راجع بمدعی العموم است مدعی العموم بین وکلای عمومی تقسیم میکند دیگر وکیل عمومی چه کار دارد؟ حالا راجع بمواد ابلاغ که در معاکم هست آن ها را هم عرض خواهم کرد ولی برای تأیید عرایض خود که مدعی العموم کار ندارد عرض میکنم بعد از آنکه مستنطقین نظایه در روز زحمت کشیدند و راپورت عملیات خود را دادند مدعی العموم فقط زحمتش این است که قلم برداشته اظهار موافقت یا مخالفت با نظر مستنطق میکند و در معاکم بدایت هم اینقدرها کار ندارند و فقط باید دوسیه را رسیدگی کنند و باید اظهار عقیده در ذیل دوسیه بنمایند این است که بعقیده بنده برای شش محکمه بدایت ۹ نفر وکیل عمومی لازم نیست زیرا ممکن است در ظرف چند روز فقط یک کار بآن ها رجوع شود و شش نفر را کافی می دانم ولی اگر بخواهند بیکسلبه اشخاص کار بدهند آن نظر دیگری است و بنده مخالف با آن نظر نیستم.

(جمعی گفتند مذاکرات کافی است.)

سلیمان میرزا - اگر مقصود آقای حاج شیخ اسدالله توضیح بود که این اظهارات ایشان توضیح نبود و اگر بنا بر نوبت است که هنوز نوبت ایشان نرسیده بود این است که آقای نایب رئیس نظامنامه را حفظ نمیکندند.

نایب رئیس - نوبه ایشان بود.

رأی میگیریم برعکس ماده نهم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دهم قرائت می شود.

نبود و کارهای معاکم بهمان زیادی و تراکم باقی بود این عده هم کم بود

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب.

(اجازه)

آقا سید یعقوب - موافقم

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - بنده هم موافقم

حاج شیخ اسدالله - توضیحی ندارم.

نایب رئیس - بفرمائید

حاج شیخ اسدالله - شاهزاده نصرت الدوله برای خاطر اینکه ۹ نفر عده را برای یار که بدایت تأیید کنند می فرمایند چندشبهه استنطاق است مطالب راجع با امور جزائی و نظایه و غیره است.

مطالب جزائی و امور نظایه خیلی ساده است زیرا در نظایه مستنطق پس از آن که کارهای خود را کرد و استنطاق مقدمانی را نمود دوسیه عمل را بنیاد که می فرستد کار هائی هم که راجع بمدعی العموم است مدعی العموم بین وکلای عمومی تقسیم میکند دیگر وکیل عمومی چه کار دارد؟ حالا راجع بمواد ابلاغ که در معاکم هست آن ها را هم عرض خواهم کرد ولی برای تأیید عرایض خود که مدعی العموم کار ندارد عرض میکنم بعد از آنکه مستنطقین نظایه در روز زحمت کشیدند و راپورت عملیات خود را دادند مدعی العموم فقط زحمتش این است که قلم برداشته اظهار موافقت یا مخالفت با نظر مستنطق میکند و در معاکم بدایت هم اینقدرها کار ندارند و فقط باید دوسیه را رسیدگی کنند و باید اظهار عقیده در ذیل دوسیه بنمایند این است که بعقیده بنده برای شش محکمه بدایت ۹ نفر وکیل عمومی لازم نیست زیرا ممکن است در ظرف چند روز فقط یک کار بآن ها رجوع شود و شش نفر را کافی می دانم ولی اگر بخواهند بیکسلبه اشخاص کار بدهند آن نظر دیگری است و بنده مخالف با آن نظر نیستم.

(جمعی گفتند مذاکرات کافی است.)

سلیمان میرزا - اگر مقصود آقای حاج شیخ اسدالله توضیح بود که این اظهارات ایشان توضیح نبود و اگر بنا بر نوبت است که هنوز نوبت ایشان نرسیده بود این است که آقای نایب رئیس نظامنامه را حفظ نمیکندند.

نایب رئیس - نوبه ایشان بود.

رأی میگیریم برعکس ماده نهم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دهم قرائت می شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۰ - معاکم تجارت (۷ نفر) ۳۲۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بنده هم مخالفم

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - در قانون تجارت لفظ مدیر دفتر نوشته است و این جا یک تبیض بزرگی را قابل شده اند که یکجا مدیر دفتر را می نویسند چهل و پنج تومان و یکجای دیگر می نویسند ۳۵ تومان و این هیچ مناسبت ندارد که یک مدیر دفتر و یک تقریر نویس هر دو ۳۵ تومان بگیرند بنده عقیده ام این است که در موضوع این پانزده تومان اضافه باید رأی گرفته شود.

نایب رئیس - بعد از اینکه قبول کردند دیگر چه رأی بدهند چه ندهند گمان میکنم قریب نداشته باشد.

دیگر مخالفی نیست

(اظهار شد خیر)

نایب رئیس - رأی میگیریم برعکس ماده دهم آقایانیکه برعکس موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دهم قرائت می شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۱ - معاکم شرع (۱۰ نفر) ۱۲۳۶۰ تومان

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۰ - معاکم تجارت (۷ نفر) ۳۲۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بنده هم مخالفم

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - در قانون تجارت لفظ مدیر دفتر نوشته است و این جا یک تبیض بزرگی را قابل شده اند که یکجا مدیر دفتر را می نویسند چهل و پنج تومان و یکجای دیگر می نویسند ۳۵ تومان و این هیچ مناسبت ندارد که یک مدیر دفتر و یک تقریر نویس هر دو ۳۵ تومان بگیرند بنده عقیده ام این است که در موضوع این پانزده تومان اضافه باید رأی گرفته شود.

نایب رئیس - بعد از اینکه قبول کردند دیگر چه رأی بدهند چه ندهند گمان میکنم قریب نداشته باشد.

دیگر مخالفی نیست

(اظهار شد خیر)

نایب رئیس - رأی میگیریم برعکس ماده دهم آقایانیکه برعکس موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دهم قرائت می شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۱ - معاکم شرع (۱۰ نفر) ۱۲۳۶۰ تومان

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۰ - معاکم تجارت (۷ نفر) ۳۲۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بنده هم مخالفم

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - در قانون تجارت لفظ مدیر دفتر نوشته است و این جا یک تبیض بزرگی را قابل شده اند که یکجا مدیر دفتر را می نویسند چهل و پنج تومان و یکجای دیگر می نویسند ۳۵ تومان و این هیچ مناسبت ندارد که یک مدیر دفتر و یک تقریر نویس هر دو ۳۵ تومان بگیرند بنده عقیده ام این است که در موضوع این پانزده تومان اضافه باید رأی گرفته شود.

نایب رئیس - بعد از اینکه قبول کردند دیگر چه رأی بدهند چه ندهند گمان میکنم قریب نداشته باشد.

دیگر مخالفی نیست

(اظهار شد خیر)

نایب رئیس - رأی میگیریم برعکس ماده دهم آقایانیکه برعکس موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دهم قرائت می شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۱ - معاکم شرع (۱۰ نفر) ۱۲۳۶۰ تومان

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۱۰ - محکمه تجارت (۷ نفر) ۳۲۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بنده هم مخالفم

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - در قانون تجارت لفظ مدیر دفتر نوشته است و این جا یک تبیض بزرگی را قابل شده اند که یکجا مدیر دفتر را می نویسند چهل و پنج تومان و یکجای دیگر می نویسند ۳۵ تومان و این هیچ مناسبت ندارد که یک مدیر دفتر و یک تقریر نویس هر دو ۳۵ تومان بگیرند بنده عقیده ام این است که در موضوع این پانزده تومان اضافه باید رأی گرفته شود.

نایب رئیس - بعد از اینکه قبول کردند دیگر چه رأی بدهند چه ندهند گمان میکنم قریب نداشته باشد.

دیگر مخالفی نیست

(اظهار شد خیر)

نایب رئیس - رأی میگیریم برعکس ماده دهم آقایانیکه برعکس موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دهم قرائت می شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۱ - معاکم شرع (۱۰ نفر) ۱۲۳۶۰ تومان

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۱۰ - محکمه تجارت (۷ نفر) ۳۲۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بنده هم مخالفم

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - در قانون تجارت لفظ مدیر دفتر نوشته است و این جا یک تبیض بزرگی را قابل شده اند که یکجا مدیر دفتر را می نویسند چهل و پنج تومان و یکجای دیگر می نویسند ۳۵ تومان و این هیچ مناسبت ندارد که یک مدیر دفتر و یک تقریر نویس هر دو ۳۵ تومان بگیرند بنده عقیده ام این است که در موضوع این پانزده تومان اضافه باید رأی گرفته شود.

نایب رئیس - بعد از اینکه قبول کردند دیگر چه رأی بدهند چه ندهند گمان میکنم قریب نداشته باشد.

دیگر مخالفی نیست

(اظهار شد خیر)

نایب رئیس - رأی میگیریم برعکس ماده دهم آقایانیکه برعکس موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دهم قرائت می شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۱ - معاکم شرع (۱۰ نفر) ۱۲۳۶۰ تومان

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۱۰ - محکمه تجارت (۷ نفر) ۳۲۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بنده هم مخالفم

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (

نایب رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - مخالفم

نایب رئیس - آقای رفعت الدوله (اجازه)

رفعت الدوله - بنده سئوالی داشتم

نایب رئیس - آقای حائری زاده

حائری زاده - یکی از چیزهای اساسی که در قانون تشکیلات عدلیه منظور شده همان معاضرت شرع است که تا حال بیج توجهی باین مسئله بزرگ نمی نمودند و در نتیجه مردم همیشه گرفتار احکام ناسخ و منسوخ یکدمه که معلوم نیست دارای این مقام هستند می بودند بنده از آقای معاون می خواهم بی رسم که این معاضرت شرع که ما بودجه آن را تصویب کرده ایم مثل سایر چیزها خواهد ماند یا اینکه تشکیل خواهد شد اگر تشکیل می شود برای بدیهیم و اگر تشکیل نمی شود چرا بوده اعتباری بنویسم که بمصارف دیگر برسانند

معاون وزارت عدلیه - از چند سال باین طرف وزارت عدلیه در خیال بود که معاضرت شرع را تشکیل بدهد و با بعضی از علماء هم در این باب مذاکره شده و اگر بودجه آن تصویب شود امیدوارم تا آخر سال تشکیل شود قول نمیدهم که فوراً از گذشتن بودجه تشکیل شود ولی در هر حال تا قبل از آخر سال معاضرت شرع تشکیل خواهد شد

نایب رئیس - آقای رفعت الدوله (اجازه)

رفعت الدوله - مریض بنده گفته شد

نایب رئیس - شاهزاده محمد هاشم میرزا موافقم

محمد هاشم میرزا - بلی موافقم

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بنده سه مطلبی را هر چه فکر می کنم نمی فهمم اولاً گمان می کنم آقایان حج الاسلام در مقابل محکمه نمی توانند شراً اجرتی دریافت کنند بر فرض هم که بتوانند حق داشته باشند در موقع مرافعه و معا که تعیین محکمه بامدعی است وزارت عدلیه نمی تواند مدعیین را مجبور کند به یک معضرتی بروند و همیشه به تراضی طرفین محضراً معین میکنند اگر بغرضند که یک معنی را معین میکنند و متداعیین را با آنجا رجوع کنند گمان می کنم مخالف با شرع و مقصود قانون اساسی باشد تعیین معضرت برای این است که معا که در یک محل هائی که مورد توجه باشد رجوع شود این را بنده تصدیق دارم که معاضرت باید محدود باشد و شارع مقدس هم معاضرت را محدود کرده اند و اگر بآن طریق که شارع مقدس معین کرده و اگر وزارت

عدلیه دهاری را بهمان معاکمی که باید رجوع کند این ترتیبات در پیش نخواهد آمد

محمد هاشم میرزا - اولاً تصور نکنید بعنوان مزد این حق داده میشود اگر متمکن نباشد میگوید ارتزاق کند والبته عقیده بنده است که معارض معاضرت که باید از معادن و غیره داده شود و هر وقت موقع شد عقیده خودم را در این باب اظهار خواهم کرد اما این که آقای حائری زاده فرمودند احکام ناسخ منسوخ داده میشود هیچ گنای نیست اگر محکمه ابتدائی یک حکمی را داده و بعد در محکمه استیناف رسیدگی کردند بقاضی یا حکم مسئله کشف شدی تواند بگوید مسئله اولی را سهو کردم و برای هر کس ممکن است که اگر یکبار داده و شهودی پیدا کند حقیقت را بنویسد لهذا این مطلب خودش و ما هو قابل تنقید نیست و گمان می کنم در احکام الهی هم ممکن است ناسخ و منسوخ باشد و گمان می کنم مقصود آقای حائری زاده این بوده است که ناسخ و منسوخ غلط است

حائری زاده - بواسطه شهرتش عرض کردم

محمد هاشم میرزا - اما این که شاهزاده اقبال السلطان فرمودند معلوم است مقصود از معاضرت شرع معینه جامع الشرايط عادل است و اشخاصی که حق ندارند در طرف شهبه و تردید هستند نباید معا که کنند و مقصودمان این است که حتی امکان سعی کنیم از اشخاصی که بالغ بر اجتهاد نیستند جلو گیری شود این صحبت را هم فراموش نفرمائید که در مجلس شورای ملی میفرمائید

باید تراضی طرفین باشد خیر اینطور نیست مسئله تراضی طرفین که مشهور شده است این است که چند نفر او را معینه عادل بدانند و مقصود این نیست که اگر کسی را احضار کنند نگویند من حاضر نیستم و این که فرمودید در عدلیه هم تمام بوازین شریعه رفتار میشود مقصود از این معاضرت شریعه همان مرادی بود که آقایان علماء تعقیب کردند که آن مواد توقیفی از بین برداشته شود و وقتی این توقیف برداشته شد البته باید مطابق مقررات شرع رفتار شود و این اشکالات فقط برای این بود که باهلس رجوع نکردند و حالا باهلس رجوع میشود و هیچ اشکال در عقیده پیدا نخواهد شد و آنها هم باید از بیت المال حق بردارند و با مدعی است که بهر کجا خواهد رجوع است

حائری زاده - بنده باید توضیحی بدهم

نایب رئیس - گمان می کنم اگر توضیح هم در این باب بخواهید بدهید

خارج از موضوع باشد اگر در خود بودجه فرمایشی دارید بفرمائید (گفته شد مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - آقایانی که موافقت بر این اعتباری بکنند در ماده یازدهم برای معاضرت شرع داده شده است قیام فرمائید

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دوازدهم قرائت میشود

(بعضیون ذیل قرائت شد)

ماده ۱۲ اداره ثبت اسناد تا اول میزان تصویب میشود و در آتیبه تشکیلات آن موافق قانون ثبت اسناد که در کمیسیون عدلیه تصویب میشود ملحوظ خواهد شد ۱۷ نفر ۱۱۶۶۰ تومان

نایب رئیس - آقای مساوات (اجازه)

مساوات - بنده سئوالی دارم و آن این است که ثبت اسناد تاسیس شده برای ثبت اسناد تا ششماه بودجه تصویب شده بود این بود که بودجه ثبت اسناد جزو همان سیمده هزار تومان اعتبار منظور شده آمدن ثبت اسناد هم هست و هم نیست از این جهت تشکیل هست این است که غالباً مردم مراجعاتی دارند و اعضاء ثبت اسناد هم حاضر هستند که مراجعات مردم را حاضر کنند ولی نه برای ثبت کردن اسناد مثلاً یک معاملاتی هست که سابقاً در دفتر ثبت اسناد ثبت شده است وقتی آن معامله بهم بخورد باید ثبت از دفتر خارج شود برای مثل عرض می کنم همین معامله خانه را که مجلس شورای ملی نموده است چون قبلاً رهن بوده و آنان باید از دفتر ثبت اسناد خارج شود تا اینکه قبلاً اعضاء شود پس از این قبیل مراجعات همه روزه ثبت اسناد هست و یکدمه اشخاصی هستند که کار میکنند و برای این اشخاص از بودجه ششماه حقوقی منظور شده و برای سه ماهه آخر سال هم یک پیشنهادی بجهت مجلس شده و در کمیسیون مشغول هستند ولی چون اعتبار برای سه ماهه تصویب شده اگر آقایان در این جا به نصف مبلغ شش ماهه رأی بدهند آن پیشنهاد سابق را عدلیه پس بگیرد و اعضاء ثبت اسناد می توانند تا تصویب قانون عدلیه هم کار بکنند و هم بدون حقوق نباشند

مخیر - بنده در این جا توضیحی دارم و آن این است که این مسئله هیچ معنی بعث نیست و ما نمی توانیم در موضوع ثبت اسناد صحبت کنیم ۹ ماهه اول سال را اعتباری تصویب کردیم و اگر برای ۳ ماه آخر سال پیشنهادی دارند باید بدهند بکمیسیون بودجه تا در کمیسیون مطرح و راپورت دیگری داده شود

معاون عدلیه - بنده موافقم

نایب رئیس - ماده سیزدهم قرائت می شود

(بعضیون ذیل قرائت شد)

مخیر - این ماده دوازدهم می شود

ماده ۱۳ صلحیه های نواحی ۱۲ نفر ۱۵۰۰۰ تومان

نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده عرض میکنم این جا هم رعایت متناسب بین مرکز و ولایات شده و امین صلح و قضیه صلح را در اینجا نوشته اند صد بیست تومان و امین صلح و قضیه صلح ولایات را صد تومان میفرماستم بیستم فرق بین مرکز و ولایات چیست همه کار دارند اگر هم ندارند

معاون عدلیه - اگر آقایان ملاحظه کرده باشند تمام صلحیه های ولایات در تحت یک ماده نوشته شده بود یعنی وزارت عدلیه می تواند مطابق قانون معاکمات عمومی تصرف در تمام مسائل بکنند والبته این راهم در نظر دارند که در تمام جاها از حیث امور ماشینی بیک ترتیب نیست و در یکجا باهفتاد تومان و در یکجا با ۵۰ تومان و در جای دیگر با چهل تومان می شود زندگی کرده مقصود این است آن چه در بودجه کل نوشته شده است وزارت عدلیه ملتزم بتأدیه آن نیست ولی این یک حد اکثری است که میتواند بدهد

والبته در حدود این مواد البته رعایت محل خواهد شد و اگر یک امین صلحیه به بوشهر رفت نمی شود با ۵۰ تومان داد از یک طرف هم معنی هست که با ماهی چهل و پنجاه تومان میشود زندگی کرد

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - موافقم

(گفته شد مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - رأی می گیریم بنده دوازدهم که صلحیه ها باشد آقایانیکه موافقت با ربع این ماده قیام فرمائید

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده سیزدهم قرائت میشود

(بعضیون ذیل قرائت شد)

ماده ۱۳ صلحیه های نواحی ۱۲ نفر ۲۲۰۰ تومان

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

(اظهاری نشد)

نایب رئیس - صلحیه های نواحی ۱۸۰۰ تومان کسانیکه با ربع این ماده موافقت

قیام فرمائید

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده ۱۴ صلحیه های بلوکات (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۱۴ صلحیه بلوکات خوار ورامین شهریار و ساوجبلاغ - دماوند ۱۸۸۸ عده اعضاء ۸۱۷۲ تومان

نایب رئیس - آقای سدید الملک (اجازه)

سدید الملک - در اینجا نوشته است ورامین شهریار

ساوجبلاغ دماوند ۳ امین صلح می خواستم ببینم اینجا چهارم عمل است چطور ۳ امین صلح دارد

معاون وزارت عدلیه - خوار ورامین یک صلحیه دارد و ساوجبلاغ هم یک صلحیه دماوند هم یک صلحیه

نایب رئیس - آقایانیکه موافقت با ربع این ماده قیام فرمائید

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده ۱۵ مستخدمین جزء (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۱۵ مستخدمین جزء ۶۱ - - ۱۲۷۸۰ تومان

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده پررور هم با آقای مخیر هم با آقای معاون عرض کردم که این ۹ نفر هم جزء آن ها هستند یا نه؟

معاون وزارت عدلیه - این نه نفر جزء اینها نیست ولی اقدامی شد که در ولایات با آنها شغلی رجوع شود

نایب رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - از طرف آقای معاون قول داده شده است که برای آنها یک کاری تهیه کند بنده این جا یک سئوالی از آقای معاون دارم و آن این است دلیل اینکه فرق بین حقوق پیش خدمت و سرایدار گذاشته اند چیست حقوقی که برای سرایدار معین شده است یا زنده تومان است و حقوق پیش خدمت ۱۸ تومان با وضعیت امروزه و با اینکه زحمات آنها هم زیاد است فرقی نمی توان درموجب پیش خدمت و سرایدار گذارد و از این جهت بنده مخالفم اما متأسفانه نمی توانم پیشنهاد اضافه کنم

معاون عدلیه - حالا که آقایان موافقت دارند بنده پیشنهاد می کنم مبلغ زیادی هم نخواهد شد برای شش نفر در ماه سه تومان می شود هیجده تومان و در سه ماه آخر سال پنجاه و چهار تومان خواهد شد

نایب رئیس - مخالفی نیست رأی

می گیریم بنده یازدهم

مخیر - اگر ۴۰ تومان را علاوه کنید ۳۲۴۹ تومان می شود

نایب رئیس - آقای قمی فرمایشی دارید؟

آقا میرزا ابراهیم قمی - بنده معتمد که آقای معاون قبول کنند و یک چیز دیگری هم بر حقوق مستخدمین اضافه کنند که دیگر از مردم چیزی نگیرند چون هر لایحه را که از اطاری باطابق دیگر می برند سه قران دو قران می گیرند و این یک عادت می بوده که سابقاً در عدلیه بوده و بنده عقیده دارم که حقوق کافی بآنها بدهند که این ترتیب رفتار کنند

نایب رئیس - رأی می گیریم بر ربع این ماده با اضافه که آقای معاون پیشنهاد کردند آقایانی که تصویب می کنند قیام نمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس (تصویب شد) ماده ۱۶ اعتبارات سالیانه ۱۳۹۴۰ تومان

نایب رئیس - آقای سلیمان میرزا (اجازه)

سلیمان میرزا - گمان می کنم که این ماده هم مثل ماده دوازدهم باید به کمیسیون برود و دقت فرمائید چون باید بعضی کم و کسر شود مثلاً آبونته تلفون و مغایرات تلگرافی سوخت و روشنائی آن قسمتی که در زمستان است البته سوزانده اند و در زمستان می سوزانند اما روشنائی راهمه وقت سوزانده اند باید در کمیسیون در این باب دقت شود والا باین ترتیب نمی شود رأی داد ولی گمان می کنم اعتبار بطور مطلق اشکالی نداشته باشد

مخیر - ماده دوازدهم سابق بکمیسیون بر نکشت از این بودجه حذف شد اگر دولت پیشنهاد جدیدی بکنند البته باز به مجلس خواهد آمد ولی این ماده را عیناً بنده پس می گیرم نه اینکه از بودجه خارج شود ولی تقاضای می کنم عیناً باین ماده رأی ندهند و در کمیسیون با آقای معاون عدلیه صورت جزئیات را تصویب و بعد مجدداً در آن رأی می گیریم

نایب رئیس - ماده ۱۷ (بعضیون ذیل قرائت شد)

ماده ۱۷ حقوق تقاعدی (۱۲ نفر) ۸۰۴۰ تومان

نایب رئیس - آقای مساوات (اجازه)

مساوات - حقوق تقاعدی امام العکمه از مجلس گذشت و دیگر نباید جزه این ماده بیاید و باید کسر شود

نایب رئیس - آقای محقق العلماء

محقق العلماء - مخالفم

نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - آقای فتح الدوله

فتح الدوله - موافقم

نایب رئیس - بفرمائید

فتح الدوله - بکنم مخالف صحبت کند بنده بعد خواهم گفت

نایب رئیس - آقای محقق العلماء بفرمائید

محقق العلماء - عرض می کنم اساساً من با حقوق تقاعدی مخالفم برای اینکه مخارج سنگینی است که تحصیل دولت می شود و انگهی در عدلیه کده یازده سال است تشکیل شده دیگر حقوق تقاعدی کدام است هنوز یک اشخاصی نیستند که یک زحمانی کشیده باشند و یک نمایاشانی داده باشند و بمنزله یک مدرسه و دارالتعلیم است که باید چیزی بگریزند و خودشان را برای آتیبه تهیه نمایند و انگهی در عرض این نه ماه که گذشته چهار نفر حقوق تقاعد داده اند و در این راپورت هم یازده نفر را نوشته اند که یکی از آنها آن بود که گذشت لذا بنده با این ماده مخالفم

معاون عدلیه - آقایانی که میفرمائید عدلیه کده یازده سال است تشکیل شده است چگونه حقوق تقاعدی دارد بلی اگر یک اشخاص جدیدی را استخدام کرده بود و اشخاصی بودند که هیچ سابقه نداشتند این اشکال وارد بود ولی این اشخاص که حقوق تقاعد برای آنها منظور شده از جمله اشخاصی هستند که چندین سال سابقه خدمت در ادارات دولتی داشته اند اگر مراد بفرمائید امین لشکر شخصی است که چندین سال در وزارت عدلیه و داخله سابقه دارد مترجم - الدوله قریب ۵۰ سال در وزارت خارجه سابقه خدمت داشته است پس از این اشکال وارد نیست و نسبت بعقود امام العکمه هم باید برایش رأی داد

رئیس - آقای حاج میرزا عبد الوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - مریضم گفته شد

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - موافقم

نایب رئیس - آقای سلیمان میرزا (اجازه)

سلیمان میرزا - خوب است لفت تقاعد را از این ماده بردارند زیرا این حقوقی را که باین اشخاص می دهند اگر با ثلث و ربع تطبیق کنند این مبلغ بآنها نمیرسد

و علاوه در بعضی جاهای همین ماده نوشته است کمک خرج تا مدتی است که در خدمت باقی است و این را نمی توان حقوق تقاعد نامید و در یکجای دیگر نوشته اند تا زمانی که وزارت عدلیه خدمتی باو رجوع نماید و آن نسبت بامام العکمه است و بنده تصور می کنم اگر باینها باید از این سه ماهه یک حقوقی داد بهتر این است آقای مخیر قبول بفرمائید لفظ تقاعد را بردارند بر ربع این حقوق بطور اعتبار رأی داده شود چون شاید بعضی بمن تقاعد نرسیده باشند بنا بر این اگر موافق باشند این حقوق را تا اول حمل بدهند باید باسم اعتبار بدهند

مخیر - بنده با این نظر حضرت والا موافقت می نمایم و در اول بودجه هم ما نوشته ایم که از اول حمل که قانون استخدام مجری می شود هر حقوق تقاعدی داده می شود از اول حمل حذف خواهد شد و مطابق قانون استخدام عمل می شود حالا میفرمائید اسم تقاعد را بردارید و اسم دیگری بگذارید بنده حرفی ندارم مبلغ را تصویب بفرمائید بعد تقاعد را بر می داریم و چیز دیگری می نویسم ربع حقوق تقاعد ۲۰۱۰ تومان ولی حقوق امام العکمه که منها می شود می ماند ۱۸۳۰ تومان

نایب رئیس - پس باید باین مبلغ ۱۸۳۰ تومان که با اسم این اشخاصی که در این بودجه نوشته شده است رأی گرفت آقایانی که موافقت قیام فرمائید

اغلب قیام نمودند

نایب رئیس - تصویب شد ماده ۱۸ مدرسه حقوق شش نفر ۲۷۴۸ تومان

معاون عدلیه - بنده توضیحاً عرض می کنم بمدرسه حقوق نباید بر بخش رأی داد چون برای چهار ماه اول سال است و جزء آن ۳۰۰ هزار تومان حذف خواهد شد

مخیر - بلی حذف می شود

نایب رئیس - ماده ۱۹ (بعضیون ذیل قرائت شد)

اعتبار سدی برای مخارج پیش بینی نشده (۹) ق ۲۰۴۷ تومان

نایب رئیس - حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده عرض می کنم در آن ماده که اعتبار نوشته شده بود تمام جزئیات را عدلیه که مجتهد بود محتاج بشود نوشته بشود دیگر این اعتبار برای چیست خوب است بنده را مطلع فرمائید

معاون عدلیه - البته آن ماده که راجع باعتبارات بود یک مخارجی که ممکن بود بشود پیش بینی شده بود ولی هیچ بودجه ممکن نیست بمجلس بیاید که در آن تمام

آقای محقق العلماء
(اجازه)

محقق العلماء - در دستور اگر
صلاح است قانون انتخابات را که از
کمیسیون گذشته جز دستور بگذارند
(بعضی از نمایندگان هنوز مطالعه
نکرده و زود است)

نایب رئیس - آقایانی که این پیشنهاد
آقای محقق العلماء را تصویب می نمایند
قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب نشد

آقای آقا سید یعقوب در دستور
فرمایشی دارید

آقا سید یعقوب - بلی

نایب رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - عرض می کنم
در کمیسیون فوائد عامه بعضی اواجیح گذشته
و خیلی عام المنفعه است یکی راجع به چراغ
برق همدان و یکی راجع به کبریت سازی
آذربایجان بی هم راجع بحق تقدم راه
آهن است و اینها یکسائل عام المنفعه
است لهذا خواهش می کنم جزء دستور
بگذارند

نایب رئیس - این هائی را که شما
می فرمائید توزیع نشده است

(یکی از نمایندگان -

فقط حق تقدم راه آهن طبق نشده)

نایب رئیس - آقای شیخ الاسلام
در دستور فرمایشی داشتند ؟

شیخ الاسلام - بلی

نایب رئیس - بفرمائید

شیخ الاسلام - در آن لایحه که
راجع به مستوری بود تومانی پنجاه هائی و
پنجقران گذشت بعد حضرت والا سلیمان
میرزا پیشنهاد فرمودند که يك تومانی هم
برود بکمیسیون و از قراریکه بنده میشنوم
در يك تومانی ها اشخاصی که بیچاره تر از
تومانی دو ریالی و پنجقرانی می باشند
هستند اگر راپورت آن از کمیسیون داده
شده و طبع کرده اند استعدا دارم جز دستور
باشد والا تقاضا از اعضاء کمیسیون دارم که
این راپورت را زود تر بدهند که آن بیچاره
ها هم آسوده بشوند

نایب رئیس - چون عده کافی نیست

جلسه ختم می شود

مجلس يك ربع ساعت بعد از ظهر
ختم شد

رئیس مجلس مؤتمن الملک

جلسه ۱۸۴

صورت شروع مجلس یوم ۵ شنبه
پانزدهم قوس ۱۳۰۱ مطابق مقدم ربیع
الثانی مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر
بریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید
(صورت مجلس یوم ۴ شنبه چهاردهم
قوس را آقای امیر ناصر قرائت نمودند)

مخارج را بشود پیش بینی نمود و حتماً باید
يك مبلغی باسم مخارج پیش بینی نشده
نوشته شود و این مبلغی که در اینجا نوشته
شده است ربعش درست مطابقت
نخواهد کرد با میزان صدی سه و ممکن است
عرض کنم در صورتی که ربع این مبلغ
هزار و هفتصد تومان خورده می شود به
۱۵۰۰ تومان رای داده شود کافی
است .

مخیر - بنده موافق با این فرمایش
معاون هستم یکی دو مطلب را باید در
کمیسیون اصلاح کرده بعد بیاوریم و این را
هم بعد از اینکه جمع این بودجه معلوم شد
صدی سه آن را معین کنیم و به مرض مجلس
برسانیم .

نایب رئیس - پس مذاکره در
بودجه را امروز ختم می کنیم راپورت
کمیسیون عرایض قرائت میشود
(راپورت کمیسیون عرایض و
مرخصی راجع به مرخصی اقبال
السلطان قرائت شد)

کمیسیون عرایض و مرخصی عریضه
مرخصی دو ماهه شاهزاده اقبال السلطان را
تحت مشاوره در آورده و با اتفاق آراء
مرخصی دو ماهه ایشان را که از ابتدای تاریخ
هفدهم برج قوس است تصویب مینماید

نایب رئیس - در این راپورت
مخالفی نیست ؟

سلیمان میرزا - همان طور که در
سایر راپورت های کمیسیون عرایض مخالف
بودم و عقیده داشتم باز تکرار میکنم
با اینکه مسبوق هستم آقای اقبال السلطان
که می خواهند تشریف ببرند پدرشان ناخوش
هستند و اجباراً تشریف ببرند بهتر این
میدانم که رعایت این دو نظر را می فرمودند
یعنی حقوق مدت مرخصی را تقدیم کتاب
خانه مجلس و تاریخ روز حرکت را هم
معین می فرمودند و اگر حقوقشان را تقدیم
کتابخانه مجلس نمایند و تاریخ حرکت را
هم معین نمایند بنده موافقم و الا مثل سایر
راپورت های کمیسیون عرایض مخالفم

نایب رئیس - آقایان شیخ الاسلام
و مساوات در این خصوص اجازه
خواسته اند

(گفته شد خیر)

نایب رئیس - مجدداً قرائت میشود
ورای می گیریم

(مجدداً بضمون سابق قرائت شد)

نایب رئیس - آقایانی که مرخصی
اقبال السلطان را بقتیبی که در راپورت
نوشته است تصویب می نمایند قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد . جلسه
آینه فردا دستور آن قانون امتیاز
نقط .